

Mottagare

Larsmo kommun

Typ av dokument

Program för deltagande och bedömning

Datum

12.11.2025

LARSMO KOMMUN

LARSMO GENERALPLAN 2050

LARSMO KOMMUN

LARSMO GENERALPLAN 2050

Projektnamn **LARSMO GENERALPLAN 2050**
Datum **12.11.2025**
Förberett av **Joel Nylund**
Godkänd av **Jonas Lindholm**

Ramboll
Teräsgränd 1-3 E
65100 VASA

T +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://fi.ramboll.com>

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	UTGÅNGSPUNKTER	2
1.1	Vad innebär program för deltagande och bedömning (PDB)?	2
1.2	Initiativ och planläggningsbeslut	2
1.3	Planläggningens bakgrund och målsättningar	2
2.	PLANLÄGGNINGSOBJEKT OCH INFLUENSOMRÅDE	3
2.1	Den byggda miljön	4
2.2	Markägoförhållanden	5
2.3	Utredningar	5
3.	PLANLÄGGNINGSSITUATIONEN	5
3.1	De riksomfattande målen för områdesanvändningen	5
3.2	Österbottens landskapsplan 2050	6
3.3	Generalplan och detaljplan	7
4.	BEDÖMNING AV KONSEKVENSER	8
5.	INTRESSETER	8
6.	PLANLÄGGNINGENS OLIKA SKEDEN, VÄXELVERKAN OCH TIDTABELL	9
6.1	Planläggningens olika skeden	9
6.2	Tidtabell	10
7.	KONTAKTUPPGIFTER	10

1. UTGÅNGSPUNKTER

1.1 Vad innebär program för deltagande och bedömning (PDB)?

När en plan utarbetas skall ett med avseende på planens syfte och betydelse nödvändigt program för deltagande och växelverkan samt för bedömning av planens konsekvenser utarbetas i ett tillräckligt tidigt skede.

Planläggningssektionen godkänner och beslutar om framläggandet av programmet för deltagande och bedömning. PDB framläggs till påseende under 14–30 dagar. Intressenterna kan framföra sina åsikter angående PDB.

Intressenter är markägare på området och sådana personer vars boende, arbete eller övriga förhållanden i betydande grad påverkas av planen. Till intressenter hör även berörda myndigheter och föreningar/sammanslutningar.

Respons på programmet för deltagande och bedömning

Detta program för deltagande och bedömning är tillgängligt vid kommundagen i Larsmo kommun, Norra Larsmovägen 30, 68570 Larsmo eller på kommunens internetsida www.larsmo.fi.

Respons på programmet för deltagande och bedömning kan ges enligt följande:

*Markanvändningsingenjör
Thomas Kälström
Tel. +358 44 787 7225
E-post: thomas.kalstrom@larsmo.fi*

Detta program för deltagande och bedömning kommer att uppdateras vid behov under hela planeringsprocessen.

1.2 Initiativ och planläggningsbeslut

Initiativet till uppgörande av delgeneralplan har tagits av Larsmo kommun. Planläggningssektionen beslöt den 25.4.2023 § 20 att påbörja en generalplanläggning för Larsmo kommun, då man godkände planläggningsöversikten 2023.

1.3 Planläggningens bakgrund och målsättningar

En heltäckande generalplan över hela Larsmo kommun har länge varit på agendan. Området har planlagts till största del sedan tidigare på både detalj- och/eller delgeneralplanenivå, men en enhetlig heltäckande plan för området saknas.

Målsättningen är att uppgöra en generalplan med rättsverkningar för målår 2050, som ska ligga till grund för kommande markanvändningsplaner och byggande. Områdets framtida struktur och tyngdpunktsområden ska definieras. Områdets lämplighet för olika användningsändamål (t.ex. boende, rekreation, jordbruk, arbetsplatser, trafiklösningar) analyseras i planläggningsarbetet och anvisas enligt rådande förutsättningar.

Byggplatser som är anvisade i gällande delgeneralplaner kommer att bibehållas och inga nya byggplatser utreds i denna plan. I byplanerna kommer man främst utreda om det finns behov av detaljplanerade områden. På de områden som varken har detalj- eller generalplan definieras inte nya byggplatser, endast områden som kan förtätas.

2. PLANLÄGGNINGSOBJEKT OCH INFLUENSOMRÅDE

Området gäller fastlandsområdet i Larsmo kommun, från kommungränsen mot Jakobstad i söder till kommungränsen mot Karleby i norr. Planläggningsområdet utgörs av alla områden på fastlandet och som inte hör till stranddetaljplaner eller strandgeneralplanen i Larsmo kommun.

Bild 1. Planläggningsområdets riktgivande utsträckning, området berör alla markområden på fastlandet, samt sådana områden som inte är strandplanerade sedan tidigare. ©LMV

2.1 Den byggda miljön

Den bebyggda miljön i Larsmo kommun har en tydlig småskalig och kustnära karaktär, och präglas av både traditionella och moderna drag. Kommunen är sammanbunden av Larsmovägen (väg 749) och broar som förbinder öarna till fastlandet.

I kommunen finns glesare samt tätare bebyggda områden i olika miljöer. Exempel på byområden som erbjuder glesbygdsboende i en landsbygdsmiljö är Byggmästar-Slussnäs, Kackur-Sämskar, Fagnäs och Västerby. Som exempel på områden där landsbygd och tätort möts kan nämnas Bosund, Holm, Vikarholmen, Furuholmen och Näs.

Bild 2. Holm, kommunens centrumområde där tätort och landsbygd möts. © LMV

Bild 3. Till vänster, vy över Equityhuset i Holm centrumområde. Till höger, vy längs Strömsholmsvägen i Byggmäsar-Slussnäs, ett stenkast från centrumstrukturen. © Google Maps

2.2 Markägoförhållanden

Marken är i huvudsak i privat ägo, men en betydande del av markområden ägs av kommunen, företag, föreningar, församlingen, samfälligheter osv. Planläggningen berör även statliga vägar.

2.3 Utredningar

För projektet kommer befintliga utredningar att nyttjas i den utsträckning de är aktuella, och nya utföras till den del som arbetet kräver för att man skall kunna bedöma vilka betydande konsekvenser planen medför.

Befintliga utredningar som kommer nyttjas är bl.a:

- Larsmo vägnätsplan 2021
- Arkeologisk inventering 2011
- Kulturlandskap och byggda kulturmiljöer i Larsmo, uppgjord 2015
- Tidigare uppgjorda byggnadsinventeringar
- Tidigare uppgjorda naturinventeringar

Utöver dessa ovanstående har kommunen en uttalad åsikt om att utreda potentiella områden för sol- och vindenergi i samband med planläggningsarbetet. Natur- och byggnadsinventeringar på områden som inte har planlagts tidigare utförs enligt behov.

Utredningsbehoven granskas under planläggningsprocessens gång.

3. PLANLÄGGNINGSSITUATIONEN

Systemet för planering av markanvändningen utgår från en mer preciserad planering där de riksomfattande målen för områdesanvändningen och de översiktliga planerna, dvs. landskapsplanen och generalplanen, styr planeringen av enskilda detaljplaner.

3.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen

De reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen fick laga kraft den 1.4.2018. Målen för områdesanvändningen är grupperade enligt sakinnehåll i följande helheter:

- Fungerande samhällen och hållbara färdssystem
- Ett effektivt trafiksystem
- En sund och trygg livsmiljö
- En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar
- En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

RIKSOMFATTANDE MÅL FÖR
OMRÅDESANVÄNDNINGEN

LANDSKAPSPLAN

GENERALPLAN

DETALJPLAN

3.2 Österbottens landskapsplan 2050

Landskapsplanen är en plan där principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen i förbundets verksamhetsområde anvisas. Planen uppgörs av landskapsförbundet, dvs. för Larsmo kommuns del av Österbottens förbund.

Planen innehåller en översiktlig planering av områdesanvändningen i landskapet eller i dess delområde. Landskapsplanens uppgift är att fastställa områdesanvändningen och samhällsstrukturens principer och visa områdesreserveringar som hör till nationella eller landskapliga målsättningar eller områdesanvändning som berör flera än en kommun i en så bred utsträckning och noggrannhet att områdesanvändningarna kan sammanfogas.

Österbottens landskapsplan 2050 godkändes på landskapsfullmäktiges möte 7.4.2025 och trädde i kraft 2.7.2025.

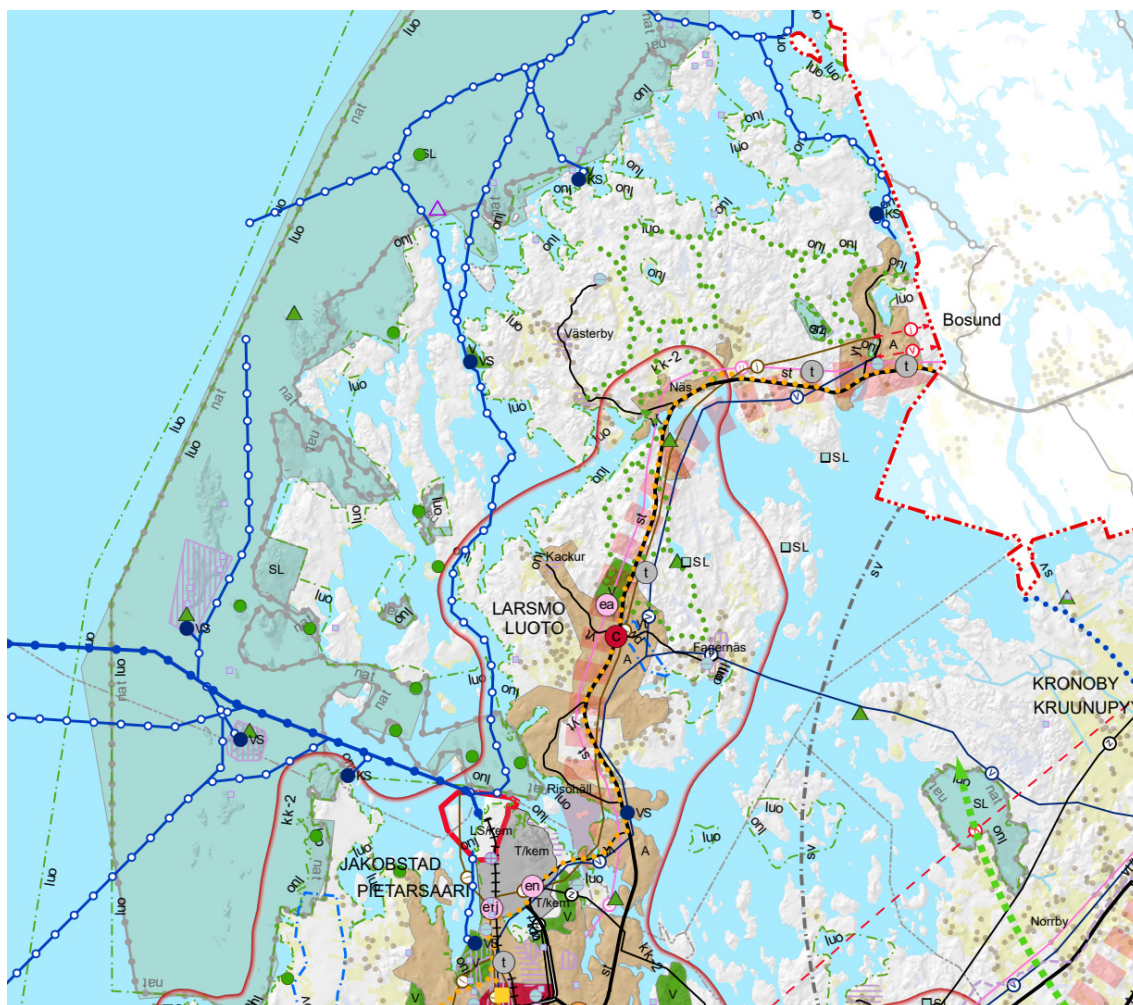

Bild 4. Utdrag ur Österbottens landskapsplan 2050.

3.3 Generalplan och detaljplan

En generalplan är ett verktyg för att generellt styra planeringen av markanvändningen i kommunen. Den kan gälla en hel kommun eller en del av en denna (generalplan / delgeneralplan). Generalplanen skall tjäna till ledning när detaljplaner utarbetas och ändras samt när åtgärder annars vidtas för att reglera områdesanvändningen (OAL 42 §).

I Larsmo kommun finns det uppgjort en delgeneralplan för de flesta större byar i kommunen, t.ex Fagnäs, Kackur-Sämskar, Finnäs, Västerby och Bosund. Även delgeneralplan för centrumområdet samt en nyligen reviderad strandgeneralplan.

Inom planläggningsområdet finns även flera godkända detaljplaner. Generalplanerna gäller inte på dessa detaljplaneområden förutom att de styr ändringen av detaljplanerna i framtiden.

I bilden nedan framgår alla general- och detaljplaner som finns inom planläggningsområdet. Befintliga planer ska beaktas och tolkas in i den nya övergripande delgeneralplanen på ett lämpligt sätt att de styr kommande planering tillräckligt.

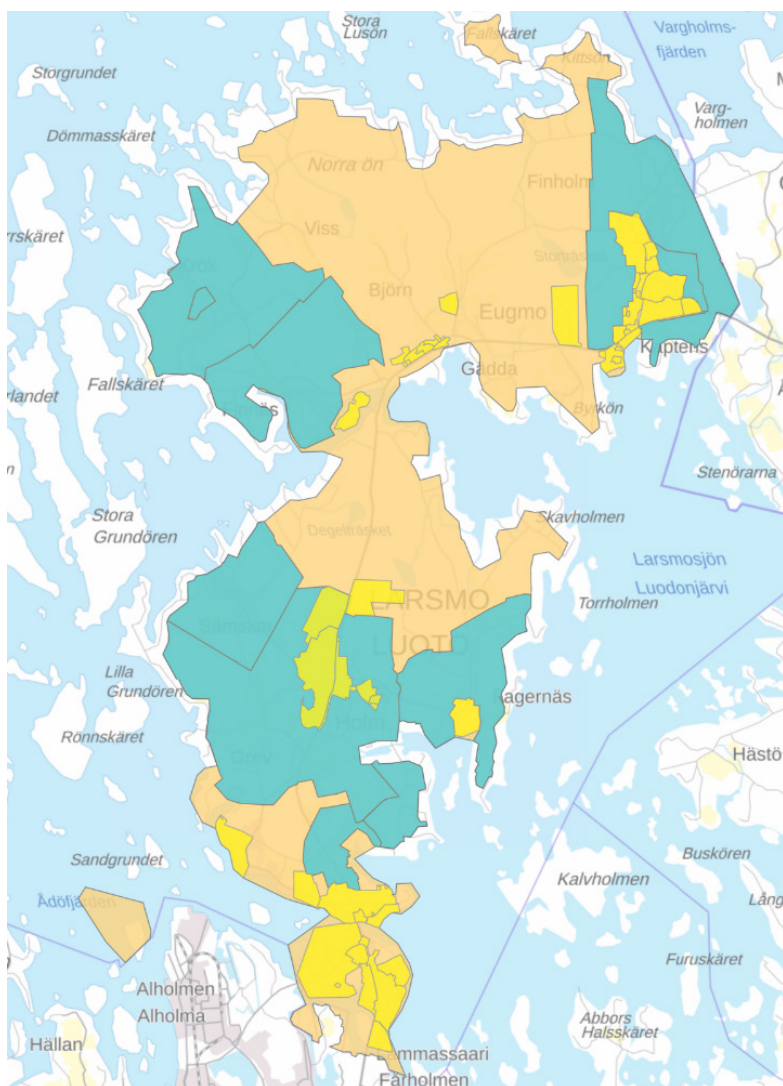

Bild 5. Gällande generalplaner anvisas med turkos färg. Detaljplaner har anvisats med gult och ljusgrön. Längs stränderna gäller Larsmo strandgeneralplan (ingår inte i planläggningsområdet)

4. BEDÖMNING AV KONSEKVENSER

Planens betydande konsekvenser ska bedömas enligt kraven stipulerade i Lag om områdesanvändning. Lagen stagar;

OAL 9 § - Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

”En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser”.

Delobjekten för bedömningen av konsekvenserna baserar sig på lagen om områdesanvändning. Enligt lagens 9 § och Markanvändnings- och byggförordningens 1 § bedöms i samband med utarbetningen av planen konsekvenserna för:

- 1) människors levnadsförhållanden och livsmiljö,
- 2) jord- och berggrunden, vattnet, luften och klimatet,
- 3) växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna,
- 4) region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken,
- 5) stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön.
- 6) utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet.

5. INTRESSENTER

Intressenter är markägarna och de vars boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planläggningsarbetet.

Intressenter har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningsarbetet och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken (enligt OAL 62 §).

Som intressenter i planläggningsarbetet har följande åtminstone definierats (enligt MBF 20 §):

Myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planläggningsarbetet, åtminstone:

- Larsmo kommuns förvaltningsenheter
- Nämnden för tekniska tjänster
- Kronoby kommun
- Jakobstad stad
- Karleby stad
- Pedersöre kommun
- NTM-centralen (Närings-, Trafik- och Miljöcentralen)
- Österbottens förbund
- Österbottens regionala ansvarsmuseum
- Museiverket
- Mellersta Österbottens och Jakobstadsområdets räddningsverk/Larsmo brandstation
- Miljöhälsan Kallan
- Meteorologiska institutet

- **Områdets företag, lokala sammanslutningar och organisationer vars bransch berörs av planläggningsarbetet, åtminstone:**
 - Enskilda väglag
 - Larsmo bys samfällda områden
 - Eugmo bys samfällda områden
 - Hamnföreningar
 - El- och vattenbolag
- **Alla de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planläggningsarbetet:**
 - Användare, innehavare, markägare och invånare i planläggningsområdet och dess influensområde.

6. PLANLÄGGNINGENS OLIKA SKEDEN, VÄXELVERKAN OCH TIDTABELL

6.1 Planläggningens olika skeden

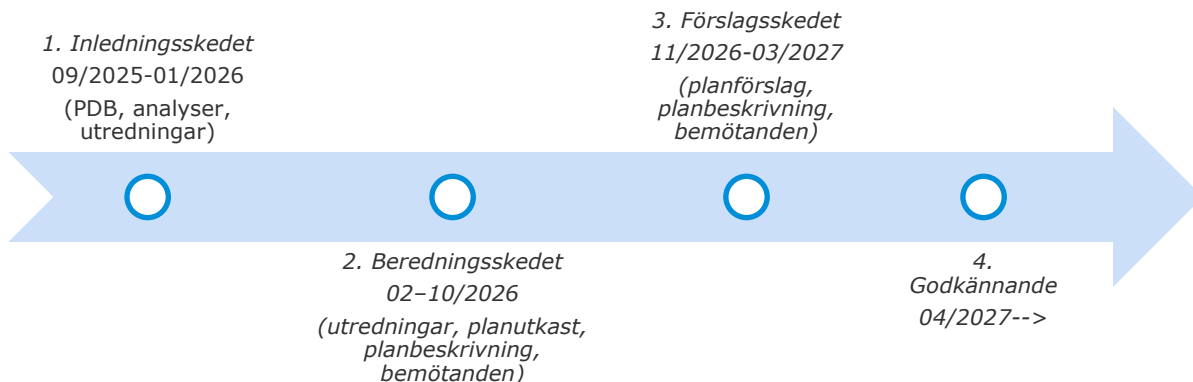
Planläggningsprocessen genomförs i fyra huvudsakliga skeden.

- 1) **Inledningsskedet.** När frågan om planläggning har väckts ska detta meddelas så att intressenterna har möjlighet att få information om utgångspunkterna för planläggningen, den planerade tidtabellen samt förfarandet för deltagande och bedömning. I inledningsskedet uppgörs programmet för deltagande och bedömning (PDB) och framläggs till påseende. [Intressenter har under påseendetiden möjlighet att lämna in respons till kommunen gällande PDB.](#)
- 2) **Beredningsskedet (utkastskedet).** Utgående från planens utgångspunkter och målsättningar uppgörs ett planutkast, som efter att de behandlats av planläggningssektionen framläggs till påseende under 30 dagar. Detta kungörs i de lokala tidningarna, på kommunens anslagstavla och på kommunens hemsida. [Intressenter har under påseendetiden möjlighet att lämna in respons till kommunen antingen muntligt eller skriftligt.](#) I utkastskedet kommer man dessutom arrangera ett informationstillfälle, ett sådant kungörs i lokaltidningen och på kommunens internetsidor.
- 3) **Förslagsskedet.** Efter att planutkastet varit framlagt och de berörda myndigheterna samt andra intressenter har framfört sina åsikter, görs nödvändiga justeringar i materialet. Efter att planläggningssektionen har godkänt planförslaget för framläggning, framläggs det i 30 dagar. [Under tiden för framläggandet är det möjligt att inlämna en skriftlig anmärkning mot planförslaget till planläggningssektionen.](#) Samtidigt begärs utlåtanden från myndigheterna. Om offentligt framläggande informeras genom kungörelse i lokaltidningarna, på kommunens anslagstavla och på kommunens internetsida.
- 4) **Godkännande.** Planen godkänns av kommunfullmäktige. Beslut om planens godkännande kungörs i de lokala tidningarna och på kommunens internetsida. Dessutom sänds beslut om godkännande för dem som lämnat anmärkningar eller utlåtanden, om de så har önskat.

Besvär. Besvär angående fullmäktiges beslut riktas till förvaltningsdomstolen. Efter att planen har vunnit laga kraft, informeras om detta på samma sätt som om beslut om godkännande.

6.2 Tidtabell

Planläggningsprocessens riktgivande tidtabell:

7. KONTAKTUPPGIFTER

Planläggningsarbetet förverkligas som ett samarbetsprojekt mellan Larsmo kommun och Ramboll Finland Oy. Information om detta program och planläggningsprojektet fås av kommunens markanvändningsingenjör.

Larsmo kommun

Norra Larsmovägen 30, 68570 Larsmo
www.larsmo.fi

Kontaktperson

Markanvändningsingenjör Thomas Käldestrom
tel. +358 44 787 7225
e-post: thomas.kaldestrom@larsmo.fi

Ramboll Finland Oy

Teräsgränd 1-3 E, 65100 VASA
www.ramboll.fi

Kontaktperson

Projektschef Joel Nylund
tel. +358 50 4068 466
e-post: joel.nylund@ramboll.fi

Gruppchef Jonas Lindholm, YKS-605
tel. +358 50 349 1156
e-post: jonas.lindholm@ramboll.fi